

Документ за разглеждане в заседание

B8-1237/2016

16.11.2016

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявление на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност

внесено съгласно член 123, параграф 2 от Правилника за дейността

относно положението в Беларус
(2016/2934(RSP))

**Петрас Аушчевичюс, Дита Харанзова, Иван Яковчич, Урмас Пает,
Йозо Радош, Павел Теличка**
от името на групата ALDE

**Резолюция на Европейския парламент относно положението в Беларус
(2016/2934(RSP))**

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Беларус, по-специално тези от 10 септември 2015 г.¹, 29 март 2012 г.², 16 февруари 2012 г.³, 15 септември 2011 г.⁴, 12 май 2011 г.⁵, 10 март 2011 г.⁶ и 20 януари 2011 г.⁷,
 - като взе предвид парламентарните избори, проведени на 11 септември 2016 г., и президентските избори, проведени на 11 октомври 2015 г.,
 - като взе предвид предварителното изявление на ОССЕ/БДИПЧ, Парламентарната асамблея на ОССЕ и Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ) от 12 септември 2016 г. относно парламентарните избори в Беларус,
 - като взе предвид заключенията на Съвета относно Беларус, и по-специално тези от 16 февруари 2016 г. за отмяна на ограничителни мерки срещу 170 лица и три дружества от Беларус,
 - като взе предвид член 123, параграф 2 от своя правилник,
- A. като има предвид, че в своя окончателен доклад относно президентските избори в Беларус през 2015 г. ОССЕ/БДИПЧ и Венецианската комисия на Съвета на Европа изготвиха набор от препоръки, които трябва да бъдат изпълнени от Беларус преди парламентарните избори през 2016 г.;
- Б. като има предвид, че за да изградят по-добри връзки със Запада, беларуските органи предприеха редица стъпки, представени като разрешаване на демократичните опозиционни партии да се регистрират по-лесно, отколкото при предишни избори, и предоставяне на по-добър достъп на външни наблюдатели до преброяването на гласовете, които в действителност, според оценката на Международната мисия за наблюдение на изборите, водена от ОССЕ/СДИПЧ, не са довели до адекватно провеждане на изборите в съответствие с ангажиментите, поети пред ОССЕ, и с други международни задължения и стандарти;
- В. като има предвид, че съгласно оценката на ОССЕ/СДИПЧ на парламентарните избори през 2016 г. продължават да съществуват редица дълготрайни системни пропуски, включително ограничения на правната рамка за политическите права и основните свободи;; като има предвид, че избирателните комисии бяха

¹ Приети текстове, P8_TA(2015)0319.

² ОВ С 257Е , 6.9.2013 г., стр. 9.

³ ОВ С 249Е , 30.8.2013 г., стр. 57.

⁴ ОВ С 51Е, 22.2.2013 г., стр. 140.

⁵ ОВ С 377 Е, 7.12.2012 г., стр. 162.

⁶ ОВ С 199Е, 7.7.2012 г., стр. 182.

⁷ ОВ С 136Е , 11.5.2012 г., стр. 57.

- разглеждани като все още не получили независимост поради отсъствието на представители на опозицията; като има предвид, че ранното гласуване, преброяването на гласовете и представянето на резултатите бяха белязани от значителен брой процедурни нередности и от липса на прозрачност;
- Г. като има предвид, че според специалния докладчик на ООН относно положението с правата на човека в Беларус, правните и административните системи, характеризиращи се с ограничения на правата на човека, остават непроменени и че двамата „привидно“ независими членове на парламента единствено подчертават „дирижирания характер“ на процеса;
- Д. като има предвид, че от 1994 г. насам в Беларус не са били провеждани свободни и честни избори съгласно избирателно законодателство, което е в съответствие с международно признатите стандарти на ОССЕ/БДИПЧ;
- Е. като има предвид, че значителното подобрение в областта на свободата на словото и свободата на медиите, зачитането на политическите права както на обикновените граждани, така и на активистите от опозицията, и спазването на принципите на правовата държава и основните права са предпоставки за по-добри отношения между ЕС и Беларус; като има предвид, че Европейският съюз е все така твърдо решен да продължи да защитава правата на човека в Беларус, включително свободата на словото и на медиите;
- Ж. като има предвид, че ЕС прекрати действащите от пет години насам ограничителни мерки спрямо Беларус през февруари 2016 г., като жест на добра воля, така че Беларус да бъде насърчавана да подобрява спазването на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава; като има предвид, че бяха отбелязани редица не толкова очевидни усилия за решаването на някои отдавна неразрешени въпроси преди изборите от 2016 г., въпреки че остават множество нерешени проблеми, що се отнася до правната и процедурната рамка за провеждане на изборите;
- З. като има предвид, че Защитниците на правата на човека за свободни избори (HRD) и Правото на избор 2016 (R2C), двете групи за наблюдение на изборите в Беларус, осъдиха последните избори и ги окачествиха като неотговарящи на редица ключови международни стандарти и като ненадеждно отражение на волята на гражданите на Беларус;
- И. като има предвид, че групите на наблюдателите в Беларус събраха конкретни доказателства за мащабни усилия на национално равнище за раздуване на общия брой на гласувалите през петдневния период на ранно гласуване (6—10 септември) и в изборния ден (11 септември);
- Й. като има предвид, че дясноцентристките беларуски опозиционни сили представиха за пръв път на 18 ноември 2015 г. съвместно споразумение за сътрудничество, с което се ангажират да бъдат единни в парламентарните избори през 2016 г.;
- К. като има предвид, че Европейският парламент понастоящем не поддържа официални отношения с парламента на Беларус; като има предвид, че на 18 и 19

юни 2015 г. в Минск беше осъществено първото официално посещение от 2002 г. насам на делегацията на ЕП за връзки с Беларус;

- Л. като има предвид, че парламентът на Беларус не разполага с официален статут в Парламентарната асамблея Евронест;
- М. като има предвид, че Беларус изигра конструктивна роля за улесняване на споразумението за прекратяване на огъня в Украйна;
- Н. като има предвид, че конфликтът в Украйна задълбочи страховете в обществото в Беларус от дестабилизация на вътрешното положение в резултат на промяна във властта, което не означава и не може да означава обаче, че беларуските граждани са се отказали от своите надежди за значителни реформи и мирно преобразуване на своята държава;
- О. като има предвид, че икономиката на Беларус е в състояние на стагнация от повече от 20 години насам, като значителни отрасли продължават да бъдат държавна собственост и под властта на административна система за контрол и управление; като има предвид, че зависимостта на Беларус от предоставяната от Русия икономическа помощ нараства непрестанно, и като има предвид, че икономическите показатели на Беларус са сред най-ниските сред държавите — членки на Евразийския икономически съюз, като например БВП на Беларус бележи спад в размер на над 30 милиарда щатски долара в периода 2015—2016 г.;
- П. като има предвид, че Беларус е единствената държава в Европа, която прилага смъртно наказание; като има предвид, че на 4 октомври 2016 г. Върховният съд на Беларус потвърди смъртната присъда на Сергей Востриков; като има предвид, че това е четвъртото потвърждение от страна на Върховния съд на Беларус на смъртна присъда през 2016 г.;
- Р. като има предвид, че, както е посочено в доклада на специалния докладчик на ООН относно положението с правата на човека в Беларус от 21 април 2016 г., въпреки значителното активизиране на контактите между Беларус, ЕС и Съединените американски щати, нарушенията на човешките права продължават да съществуват и не е отбелязана значителна промяна;
- С. като има предвид, че организациите за правата на човека насочиха вниманието към нови методи на тормоз над опозицията и задържането на Едуард Палчис, Михаил Жемчужни и Владимир Кондрус в края на 2015 г. и през 2016 г., като последните двама са били определени като политически затворници от центъра за правата на човека в Беларус „Вясна“;
- Т. като има предвид, че Беларус е в процес на изграждане на първата в страната атомна електроцентрала в Островец, по границите с ЕС; като има предвид, че строителните работи фактически се ръководят и финансират от Русия и от руски дружества, представляващи ядрения и финансовия сектор;
- 1. продължава да бъде дълбоко загрижен поради недостатъците, наблюдавани от независими международни наблюдатели по време на президентските избори през 2015 г. и по време на парламентарните избори през 2016 г.; признава опитите за

постигане на напредък за незначителни и недостатъчни; отбелязва, че новоизбраният парламент ще има един представител на опозицията и един от неправителствения сектор; счита обаче, че става по-скоро въпрос за политически назначения, а не за изборни резултати, тъй като тези представители са назначени от администрацията;

2. призовава органите на Беларус да възобновят незабавно работата по цялостна избирателна реформа като част от по-широкия процес на демократизация и в сътрудничество с международните партньори; подчертава необходимостта от своевременно въвеждане на препоръките на ОССЕ/БДИПЧ преди общинските избори през март 2018 г. и от тяхното строго спазване в практически план; подчертава, че това е от решаващо значение за реализиране на пълния потенциал на отношенията между ЕС и Беларус;
3. отново призовава органите на Беларус да гарантират при всички обстоятелства зачитането на демократичните принципи, правата на човека и основните свободи, в съответствие с Всеобщата декларация за правата на човека, препоръките, направени в рамките на всеобщия периодичен преглед на Съвета на ООН по правата на човека, и с международните и регионалните инструменти за правата на човека, ратифицирани от Беларус;
4. призовава правителството на Беларус да реабилитира освободените политически затворници и да възстанови напълно техните граждански и политически права;
5. изразява своята загриженост, че от 2000 г. насам в Беларус не е регистрирана нито една нова политическа партия; призовава Беларус да прекрати всички ограничения в това отношение;
6. призовава правителството на Беларус да отмени незабавно член 193, параграф 1 от Наказателния кодекс, който санкционира организирането и участието в дейности на нерегистрирани обществени сдружения и организации, и да позволи пълно, свободно и безпрепятствено правно функциониране на обществените сдружения и организации; по-конкретно насочва вниманието на Комисията към факта, че понастоящем, в резултат на прилагането на член 193, параграф 1 и на други ограничителни мерки, съществуват над 150 беларуски неправителствени организации, регистрирани в Литва, Полша, Чешката република и на други места; отбелязва несъответствието в усилията на ЕС за увеличаване на предоставяната от него финансова помощ чрез канали, контролирани от правителството на Беларус, докато международната финансова подкрепа за неправителствените организации в Беларус продължава да бъде предмет на сериозна данъчна тежест;
7. призовава Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и Комисията да отдават приоритетно значение на горепосочените опасения по време на продължаващия диалог за правата на човека между ЕС и Беларус, и в този контекст да разшири обхвата на сътрудничеството на ЕС с всички международни участници, като например Организацията на обединените нации, Съвета на Европа, ОССЕ и, не на последно място, белоруската опозиция и независимото гражданско общество в усилията за привличане на беларуските власти в изготвянето на пътна карта за правата на човека;

8. осъжда факта, че Беларус е единствената държава в Европа, която все още прилага смъртното наказание, в разрез с европейските ценности; призовава за незабавен мораториум върху изпълнението на смъртните присъди и за съответните изменения в Наказателния кодекс с цел премахване на смъртното наказание; припомня, че смъртното наказание представлява нечовешко и унижително отношение, че то няма доказан възпиращ ефект и прави съдебните грешки необратими; счита за неприемливо произнасянето на смъртна присъда в деня, след като Европейският съюз отмени повечето санкции срещу Беларус;
9. призовава ЕСВД и Комисията да продължават и да разширяват своята подкрепа за организации на гражданското общество, работещи в Беларус и в чужбина, в съответствие с политиката на ЕС на решаваща обвързаност с Беларус; във връзка с това подчертава необходимостта от подкрепа за всички независими източници на информация за обществото в Беларус, включително медии, излъчващи на беларуски език, и от чужбина; счита, че е важно да бъде продължавана подкрепата за образователни програми и институции, функциониращи в изгнание, като например да Европейския хуманитарен университет във Вилнюс;
10. отбелязва започването през януари 2014 г. на преговорите относно облекчаването на визовия режим, насочено към подобряване на междуличностните контакти и насърчаването на гражданското общество; подчертава, че е необходимо в това отношение да се постигне по-бърз напредък;
11. изразява особена загриженост относно проблемите с безопасността, свързани с изграждането на атомна електроцентрала в Беларус в Островец, на по-малко от 50 км. от Вилнюс; настоятелно призовава беларуските органи да започнат конструктивно сътрудничество с всички съответни международни органи, ЕС и неговите държави членки, за да започнат да спазват стриктно конвенциите на ООН от Еспоо и Орхус и да покажат политическа воля да следват оценките на риска и безопасността, прилагани от ЕС, в периода след аварията във Фукушима;
12. настоятелно призовава Комисията, в контекста на предвидения диалог в областта на енергетиката между ЕС и Беларус, да дадат приоритет на въпроса за безопасността и прозрачността, що се отнася до беларуската атомна електроцентрала, и приканва Комисията да информира Парламента и държавите членки, по-специално съседните на Беларус държави, с редовни доклади относно своите усилия за гарантиране на най-висока степен на стандартите за ядрена безопасност в контекста на настоящия процес на изграждане на ядрени обекти; призовава Комисията да гарантира, че финансовите институции и механизми на ЕС, като например Европейската инвестиционна банка и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), не могат да бъдат пряко или непряко използвани за финансиране на атомната електроцентрала в Островец, и да прецени дали гаранцията на ЕС, предоставена на ЕИБ в началото на 2016 г., е в съответствие със санкциите на ЕС, наложени на Руската федерация;
13. подкрепя Комисията в нейната политика, съчетаваща критичност и ангажираност по отношение на беларуските органи, и изразява готовност да допринесе за нея, също така посредством делегацията на Европейския парламент за връзки с Беларус; припомня обаче, че ЕС трябва да остане бдителен, що се отнася до

разпределението на неговите ресурси, и да се уверява, че те допринасят за подобряване на положението на опозицията и на гражданското общество;

14. отново заявява своята ангажираност да работи в полза на народа на Беларус, като подкрепя неговите въжделения за демокрация и инициативи и допринася за установяването на стабилно, демократично и изпълнено с благоденствие бъдеще за страната;
15. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП), Европейската служба за външна дейност, на Съвета, на Комисията, на държавите членки, на ОССЕ/СДИПЧ, Съвета на Европа, както и на органите на Беларус.